

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

เมื่อได้ศึกษาถึงความรับผิดชอบในทางละเมิดของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมแล้ว การพิจารณาถึงความรับผิดชอบในทางละเมิดของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมในประเทศไทยต้องนำเอามาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อันเป็นบทบัญญัติโดยทั่วไปในลักษณะละเมิดมาใช้ ซึ่งองค์ประกอบมาตรา 420 ได้แก่ การกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อโดยผิดกฎหมายให้ผู้อื่นเสียหายแก่ชีวิตร่างกายนั้น โจทก์หรือตัวความมีหน้าที่ต้องนำสืบให้ศาลเห็นถึงองค์ประกอบดังกล่าว ซึ่งทั้งนี้เป็นไปตามหลักการพิสูจน์ทั่วไปตามมาตรา 84/1 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่ว่า “คู่ความฝ่ายใดกล่าวอ้างข้อเท็จจริงเพื่อสนับสนุนคำคู่ความของตน ให้คู่ความฝ่ายนั้นมีภาระการพิสูจน์ข้อเท็จจริงนั้น แต่ถ้ามีข้อสันนิษฐานไว้ในกฎหมายหรือมีข้อสันนิษฐานที่ควรจะเป็นซึ่งปรากฏจากสภาพปกติธรรมดาของเหตุการณ์เป็นคุณแก่คู่ความฝ่ายใด คู่ความฝ่ายนั้นต้องพิสูจน์เพียงว่าตนได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งกาที่ตนจะได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานนั้นครบถ้วนแล้ว” ซึ่งเห็นได้ว่าเป็นภาระอันหนักยิ่งสำหรับโจทก์หรือตัวความเพราะโจทก์หรือตัวความไม่มีความรู้ด้านกฎหมายแต่อย่างใด

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ.2543 ก็หาได้มีลักษณะเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องคุ้มครองผู้ใช้บริการวิชาชีพเท่าใดนัก เนื่องจากในกฎหมายดังกล่าวไม่มีลักษณะชัดเจนที่จะปกป้องตัวความ หากแต่เป็นเพียงการกำหนดขอบเขตหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมไว้อย่างกว้างขวาง รวมทั้งเป็นเพียงการกำหนดจรรยาบรรณที่ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมควรปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการ ต่อสาธารณะหรือต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพด้วยกันอันปรากฏในข้อบังคับสภาสถาปนิก ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2545 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า สิ่งนี้ทำให้เกิดช่องว่างทางกฎหมายซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่มีเจตนาไม่สุจริตอาจใช้ช่องว่างดังกล่าวในการเอารัดเอาเปรียบผู้ใช้บริการได้ ทั้งนี้เพราะ การลงโทษด้านจรรยาบรรณวิชาชีพแม้จะเป็นการจำกัดหรือตัดสิทธิในการประกอบวิชาชีพก็ตาม ก็เป็นเพียงการลงโทษในช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ซึ่งหากพ้นกำหนดระยะเวลาที่ลงโทษแล้วผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมก็สามารถกลับมาใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามเดิม ทั้งยังไม่มีมาตรการหรือบทลงโทษในกรณีผู้ประกอบวิชาชีพ

สถาปัตยกรรมควบคุมกระทำผิดจรรยาบรรณแล้วต้องชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้น เช่นเดียวกับที่ประเทศอังกฤษได้กำหนดไว้แต่อย่างใด การเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดจากการให้บริการวิชาชีพที่ผิดพลาดบกพร่อง ผู้เสียหายจึงต้องเรียกร้องโดยใช้วิธีการทางศาลเท่านั้น ซึ่งเต็มไปด้วยความยุ่งยาก ค่าเช่าและสิ้นเปลือง

เมื่อเป็นดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว หากไม่หาทางเพื่อป้องกันมิให้มีการหาผลประโยชน์หรือปิดความรับผิดชอบ โดยที่ผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมไม่ต้องรับผิดชอบต่อความผิดพลาดอยู่เช่นนี้ จะทำให้ผู้รับบริการหรือประชาชนทั่วไปอาจสูญเสียประโยชน์ของตนอย่างใหญ่หลวง และอาจมีผลเป็นอุปสรรคทำให้สถานะทางวิชาชีพสถาปัตยกรรมไม่อาจพัฒนาได้เท่าเทียมกับสถานะของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมของชาติที่พัฒนาแล้วได้ และสุดท้ายสิ่งเหล่านี้จะกระทบต่อประชาชนผู้ให้บริการอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ดังนั้น เมื่อได้ศึกษาถึงบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องประกันภัยแล้ว เห็นว่ามีการบัญญัติในเรื่องการประกันภัยค่าเงินเอาไว้เพื่อให้บุคคลที่ต้องรับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายให้แก่บุคคลอื่นจะต้องทำประกันภัยความรับผิด (Liability Insurance) โดยให้ผู้รับประกันภัยตกลงจะใช้ค่าสินไหมทดแทนในนามของผู้เอาประกันภัยเพื่อความเสียหายอันเกิดกับบุคคลอื่นก็ตามแต่กฎหมายนี้ก็ได้บังคับให้ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพประเภทหนึ่งต้องทำประกันภัยค่าเงินไว้ซึ่งแล้วแต่ความสมัครใจของตัวผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมเอง

เมื่อได้ศึกษาถึงรายละเอียดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมของทั้งประเทศอังกฤษและประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี พบว่าได้มีการนำมาตรการในเรื่องการประกันภัยมาใช้เป็นหลักประกันในการเยียวยาความเสียหายให้กับบุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการให้บริการทางวิชาชีพ โดยบังคับให้ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมที่เมื่อขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมและให้บริการทางวิชาชีพด้านสถาปัตยกรรมแล้วต้องมีการทำประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพ (Professional Indemnity Insurance) ทุกคน โดยรัฐได้ตราข้อกำหนดเช่นนี้ไว้ในกฎหมายที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมของทั้ง 2 ประเทศ คือ พระราชบัญญัติสถาปนิก ค.ศ.1997 (Architect Act 1997) ของประเทศอังกฤษ และพระราชบัญญัติสถาปนิกและสมาคมก่อสร้างแห่งเบอร์ลิน (Berliner Architekten-und Baukammergesetz : ABKG) ของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี รวมถึงมีการตรากฎหมายลำดับรองกำหนดรายละเอียดที่เกี่ยวกับการทำประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมด้วย จึงเห็นได้ว่า ในต่างประเทศได้กำหนดให้มีมาตรการทางกฎหมายที่มุ่งเยียวยาความเสียหายให้กับผู้เสียหายโดยนำระบบประกันภัยภาคบังคับมาใช้กับ

การให้บริการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมในบางกรณี การนำระบบประกันภัยมาใช้เป็นหลักประกันความเสียหายเช่นว่านั้นอาจช่วยลดภาระการเรียกร้องค่าเสียหายของผู้เสียหายที่ต้องดำเนินการทางศาลแล้ว ยังช่วยให้ผู้เสียหายได้รับการเยียวยาความเสียหาย รวดเร็ว ทันที และใกล้เคียงกับความเสียหายที่แท้จริง รวมถึงยังช่วยสร้างความมั่นใจและกระจายความเสี่ยงในการทำงานหากมีความผิดพลาดเกิดขึ้นแล้ว ยังมีมาตรการที่นำมารองรับในการถูกเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งอาจมีจำนวนมากให้กับผู้ประกอบการวิชาชีพด้วย

5.2 ข้อเสนอแนะ

มาตรการทางกฎหมายจะเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะเข้ามามีบทบาทในการเยียวยาเรื่องความเสียหายแก่ผู้ได้รับความเสียหายอย่างรวดเร็ว เป็นธรรม และไม่ก่อให้เกิดภาระกับบุคคลที่ได้รับความเสียหายมากนัก อีกทั้งยังเป็นการสร้างความมั่นใจและช่วยกระจายความเสี่ยงให้กับผู้ประกอบการวิชาชีพได้ โดยควรจะต้องมีการตราบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการเยียวยาความเสียหายให้กับบุคคลที่ได้รับความเสียหาย และช่วยกระจายความเสี่ยงในการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายเป็นจำนวนเงินที่สูงซึ่งอาจเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมด้วย โดยควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายดังต่อไปนี้

5.2.1 การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ.2543

ควรกำหนดให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมทั้งประเภทบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลจะต้องจัดทำประกันภัยในการประกอบวิชาชีพที่เพียงพอและเหมาะสม เนื่องจากการก่อให้เกิดความเสียหายรวมถึงความเสี่ยงภัยที่ผู้ประกอบการวิชาชีพทำงานผิดพลาดนั้นมิได้จำกัดเฉพาะแต่ผู้ประกอบการวิชาชีพที่เป็นนิติบุคคลเท่านั้น ผู้ประกอบการวิชาชีพที่เป็นบุคคลธรรมดาก็อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือมีความเสี่ยงภัยในการทำงานผิดพลาดเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงควรพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ.2543 โดยบังคับให้ทั้งผู้ประกอบการวิชาชีพที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลที่ประกอบกิจการหรือให้บริการด้านสถาปัตยกรรม ที่เป็นวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549 ต้องจัดให้มีการทำประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม แต่จำนวนวงเงินจำกัดความรับผิดชอบของผู้ประกอบการวิชาชีพที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลอาจมีจำนวนที่แตกต่างกันด้วย

นอกจากนี้ การบังคับให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลต้องจัดให้มีการทำประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามนั้น มิใช่ว่าจะบังคับผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมทั้งหมดทุกขนาดและขอบเขตงาน แต่จะบังคับเฉพาะผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549

เท่านั้น เหตุที่ผู้เขียนเห็นว่าควรมีการจัดทำประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามเฉพาะผู้ที่ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมเท่านั้น เพราะว่าผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมนั้นอาจก่อให้เกิดความเสียหายได้มากกว่าผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมในงานที่ไม่ใช่งานขนาดที่ต้องควบคุม ทั้งงานสถาปัตยกรรมที่ไม่ใช่งานขนาดที่ต้องควบคุมนั้น กฎหมายก็เปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปสามารถทำได้ ไม่จำเป็นต้องว่าจ้างผู้ที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเป็นการเฉพาะแต่อย่างใด เนื่องจากเป็นงานที่มีได้กระทบต่อความมั่นคง ความปลอดภัยหรือมิได้กระทบต่อสาธารณะแต่อย่างใด และยังไม่เป็นการสร้างภาระให้กับผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมด้านอื่นที่ไม่ควบคุมที่จะต้องจัดหาการประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามเช่นเดียวกับวิชาชีพสถาปัตยกรรมที่มีการควบคุม

ในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ.2543 เพื่อบัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามนั้น ผู้เขียนขอเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 49/1 เพื่อกำหนดเกี่ยวกับเรื่องการทำประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ดังนี้

“มาตรา 49/1 ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ต้องจัดหาสัญญาประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามที่เพียงพอและเหมาะสม ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การทำประกันภัยความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงระดับใบอนุญาตและรายได้ของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมนั้น และให้นำความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสภาสถาปนิกมาพิจารณาประกอบด้วย”

เนื่องจากพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ.2543 เป็นกฎหมายที่บังคับใช้กับผู้ประกอบวิชาชีพและมีผลในการควบคุม กำกับดูแลโดยตรงจึงควรพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติก่อน ทั้งนี้ ในส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดทำประกันภัยวิชาชีพให้เป็นไปตามกฎกระทรวง

5.2.2 การตรากฎหมายลำดับรองเกี่ยวกับการทำประกันภัยความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

สภาสถาปนิก เป็นองค์กรควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม โดยมี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทำหน้าที่เป็นประธานกฤษฎีกาพิเศษ ตามมาตรา 5 ในการออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ.2543 นั้นเป็นอำนาจของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เมื่อมีการเพิ่มเติมมาตรา 49/1 ในพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ.2543 แล้ว ก็จำเป็นต้องมีกฎหมายลำดับรองเพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการทำประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพต่อไป

กฎหมายลำดับรองเกี่ยวกับการทำประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 49/1 แห่งพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ.2543 ควรจะต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้คือ

1) การนิยามคำว่าผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ให้หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลที่ประกอบกิจการหรือให้บริการวิชาชีพสถาปัตยกรรมเฉพาะชนิดและขนาดงานที่มีการควบคุมเท่านั้น ตามกฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.2549

2) นับแต่วันที่กฎกระทรวงมีผลบังคับแล้ว ให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีดังที่ปรากฏในค่านิยามทุกราย ต้องจัดให้มีการทำประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อประกันความรับผิดต่อบุคคลที่สาม

3) การทำประกันภัยนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมต้องทำประกันภัยกับบริษัทผู้รับประกันภัยที่ได้รับการรับรองจากสภาสถาปนิกว่าให้เป็นผู้รับประกันภัยได้

4) ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมต้องทำประกันภัยที่มีจำนวนเงินจำกัดความรับผิดตามกรรมธรรม์เป็นจำนวนเงินไม่น้อยกว่าที่สภาสถาปนิกกำหนดไว้ ซึ่งการกำหนดจำนวนเงินเช่นว่านั้น สภาสถาปนิกจะต้องพิจารณาถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมในขณะนั้นว่าควรเป็นจำนวนเท่าใด ซึ่งต้องสอดคล้องหรือคุ้มกับความเสียหายที่เกิดขึ้นและไม่เป็นการสร้างภาระให้กับผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่ถูกบังคับให้ทำประกันภัยมากนัก ซึ่งจากที่ได้สอบถามผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมในประเทศไทยจำนวนหนึ่ง มีความเห็นว่าจำนวนเงินจำกัดความรับผิดที่เหมาะสมคือ 1,000,000 บาท

5) ระยะเวลาการคุ้มครองตามกรรมธรรม์ ควรมีระยะเวลาเท่ากับระยะเวลาที่ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพมีผลบังคับใช้คือ 5 ปี โดยในการต่ออายุใบอนุญาตนั้นควรกำหนดเงื่อนไขให้มีการจัดให้มีการทำประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพที่เพียงพอและเหมาะสมในการต่อใบอนุญาตทุกครั้งด้วย

6) บทกำหนดโทษสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่ฝ่าฝืนไม่ทำประกันภัยความรับผิดนั้นกำหนดให้เป็นความผิดจรรยาบรรณ การพิจารณาความผิดให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาปนิกว่าด้วยวิธีพิจารณาเกี่ยวกับจรรยาบรรณ

5.2.3 จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างสภาสถาปนิกและสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ ปัจจุบันได้เปลี่ยนสถานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้ชื่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม การประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ในการทำหน้าที่กำกับดูแลเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจประกันภัย ผู้เขียนเห็นว่าควรมีการจัดการประชุมร่วมกันระหว่างสภาสถาปนิกและสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม การประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เพื่อประโยชน์ในการกำหนดแนวทางในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- 1) รายละเอียดในการทำประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ซึ่งอาจใช้เป็นแนวทางในการตรากฎหมายลำดับรองที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อ 5.2.2 ด้วย
- 2) การพิจารณาให้ความเห็นชอบกับผู้ประกอบกิจการรับประกันภัยที่จะเข้ามาให้บริการรับประกันภัยแก่ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
- 3) เงื่อนไขต่างๆ ในกรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งควรจะมีเหมาะสมและเป็นธรรมต่อบุคคลที่ได้รับความเสียหายและผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

5.2.4 จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำประกันภัยแก่ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

สภาสถาปนิกควรจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการทำประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพแก่ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันและชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการทำประกันภัย พร้อมกับสร้างจิตสำนึกในการให้บริการทางวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมต้องมีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพที่รับรองทั่วไป การประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย จริยธรรม และคำนึงถึงประโยชน์ได้เสียของสังคมเป็นหลัก

5.2.5 การกำหนดให้ทำประกันภัยวิชาชีพในโครงการ (Professional Indemnity Insurance For Specific Projects)

ตามที่ได้ศึกษาทำให้ทราบว่า เมื่อผู้เสียหายจากการใช้บริการวิชาชีพได้รับความเสียหายมากกว่าจำนวนเงินจำกัดความรับผิดที่ผู้ประกอบวิชาชีพได้ตกลงเอาประกันไว้กับบริษัทผู้รับประกันภัยแล้ว ผู้เสียหายอาจใช้สิทธิเรียกร้องทางศาล ฟ้องร้องผู้ประกอบวิชาชีพให้รับผิดชอบในส่วนที่ค่าเสียหายที่กรมธรรม์มิได้คุ้มครองไว้ได้อีก ซึ่งส่งผลให้ผู้ประกอบวิชาชีพและผู้เสียหายเองจะต้องเสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีอีกจำนวนไม่น้อย สุดท้ายทั้งผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมและผู้เสียหายก็อาจจะต้องกลับมาเข้าสู่กระบวนการทางศาลที่ยุ่งยากและล่าช้าอีก

ผู้เขียนได้พบว่า ในกรณีที่ความเสียหายที่เกิดขึ้นมีมูลค่าความเสียหายจำนวนมากการทำประกันภัยการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมภาคบังคับนั้นอาจยังไม่สามารถเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เพราะการทำประกันภัยภาคบังคับเป็นการช่วยเยียวยาความเสียหายแก่ผู้เสียหายแต่เพียงเบื้องต้นเท่านั้น เนื่องจากมีวงเงินความรับผิดที่จำกัดไม่เกินกว่าวงเงินที่ได้ตกลงทำประกันภัยไว้ ผู้เขียนจึงได้ศึกษาเพิ่มเติมพบว่ายังมีการทำประกันภัยความรับผิดในการประกอบวิชาชีพประเภทการทำประกันภัยวิชาชีพโครงการ (Professional Indemnity Insurance For Specific Projects) ซึ่งเป็นการทำประกันภัยโดยสมัครใจเฉพาะโครงการก่อสร้างนั้นๆ โดยในส่วนของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมนั้นมักจะเป็นการทำประกันภัยความรับผิดเกี่ยวกับการออกแบบและการให้คำปรึกษา (Professional Indemnity Insurance For Specific Projects : Design and Consult Risk) โดยการทำประกันภัยวิชาชีพโครงการนั้น จะเกิดจากการตกลงของกลุ่มสัญญาเป็นหลัก ทั้งนี้ ทางฝ่ายผู้ว่าจ้างหรือผู้ให้บริการจะเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขในการรับทำงานไว้ว่า ผู้รับจ้างหรือผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมจะต้องจัดให้มีประกันภัยวิชาชีพประเภทดังกล่าวด้วย ซึ่งก็เป็นผลดีกับผู้ประกอบวิชาชีพที่ไม่ต้องแบกรับความเสี่ยงในความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ เพราะโดยมากที่พบการทำประกันภัยวิชาชีพโครงการนี้มักจะเกิดในโครงการขนาดใหญ่หลายๆ ที่มีงบประมาณการก่อสร้างสูงหรืออาจเป็นการก่อสร้างที่มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นจำนวนเงินที่มีการเรียกร้องให้ต้องชดเชยก็ย่อมมีจำนวนมากขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน การทำประกันภัยวิชาชีพภาคบังคับอาจไม่ครอบคลุมค่าเสียหายดังกล่าวเพราะมีวงเงินจำกัดความรับผิดชอบอยู่ แต่ทั้งนี้ แม้จะเป็นงานขนาดใหญ่ก็นักก็สามารถจัดทำประกันภัยโครงการได้ ผู้เขียนจึงเห็นว่า ในโครงการขนาดใหญ่หลายๆ ที่มีงบประมาณการก่อสร้างสูงหรืออาจเป็นการก่อสร้างที่มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยตามที่ได้อ้างมา ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมควรมีการทำประกันภัยวิชาชีพโครงการเพิ่มเติมด้วย